

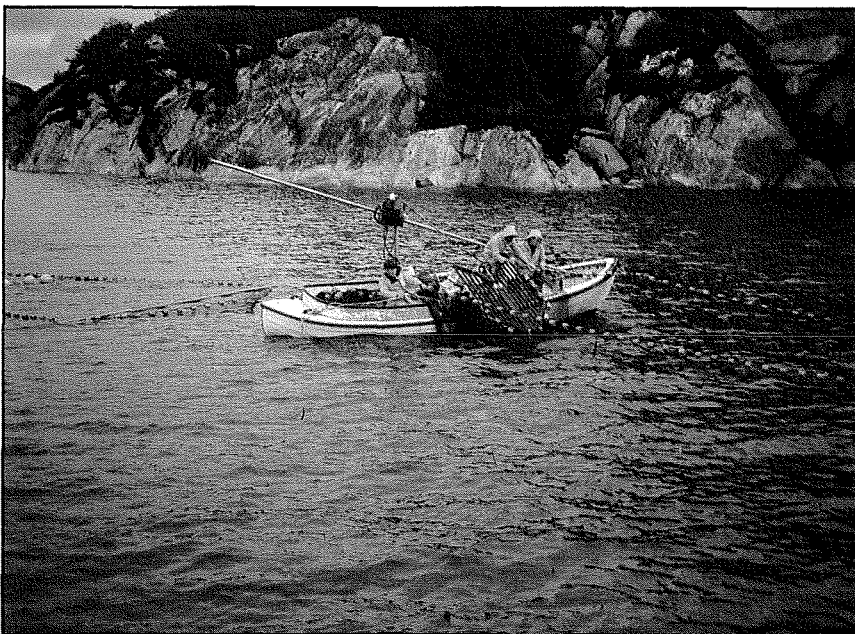
Langtidslagring av makrell- ny attåtnæring for kystfiskerne?

I løpet av de siste 5-6 årene har kystnotfiskerne på Vestlandet begynt å langtidslagre levende makrell fra fangstsesongen om høsten fram til våren året etter. Dette har gitt fiskerne en førstehåndspris 8 - 10 ganger høyere enn den de kan vente å oppnå om høsten.

I kystnotfisket på Vestlandet har det vært vanlig å låssette levende makrell for senere opptak og salg. Fisket foregår i sommerhalvåret med det største fangstkvantumet i august - oktober. I denne perioden blir det vanligvis låssatt betydelig

større kvanta enn det ferskfiskmarkedet kan motta. Dette resulterer i leveringsvansker og dermed lave priser. For å kunne forlenge sesongen for levering av fersk makrell, og dermed oppnå bedre priser, har enkelte fiskere startet med

langtidslagring av levende makrell. I hovedsesongen, om høsten, får fiskerne vanligvis en pris på kr. 2,- - 3,50 pr kg. Om våren, før den nye sesongen starter, har de oppnådd en pris på godt over kr. 20,- pr kg.

Trenger fisken fôr?

Havforskningsinstituttet har fått en rekke henvendelser fra fiskerne med spørsmål om det er behov for å føre fisken gjennom vinteren. Fangstseksjonen ved Havforskningsinstituttet har derfor gjennomført systematiske fôringsforsøk ved Havbruksstasjonen Austevoll.

De foreløpige analyser tyder på at makrellen klarer seg

godt gjennom vinteren uten fôring. Det er ikke observert noen dødelighet på grunn av matmangel. Den begynner å beite på naturlig plankton så snart våroppblomstringen starter i mars, og øker raskt både sin vekt og

fettinnhold uten fóring. Kvaliteten synes å være tilfredsstillende ved levering i april/mai. For å unngå for stort vekttap kan det imidlertid være fornuftig å vedlikeholdsføre fisken en del i løpet av vinteren, særlig dersom fettinnholdet og kvaliteten er lav ved låssetting om høsten.

Transport

Tilgjengeligheten av makrell på kysten varierer fra år til år. For å kunne øke kvantumet av langtidslagret markell og dermed ha jevn tilførsel av fersk makrell om vinteren og våren, kan det bli aktuelt å transportere levende makrell fra ringnotflåten i Nordsjøen. Dette kan gjøres ved å overføre fisken til merder og slepe disse inn til kysten, eller ved fóring i brønnbåt. Fangstseksjonen har gjennomført fóringforsøk både med tradisjonell brønnbåt med háving og med brønnbåt med port i siden. Ved háving overlevde omlag 70% av markellen, ved bruk av brønnbåt med port i siden overlevde all fisken.

Overleving

Fiskere som har langtidslagret makrell melder om ubetydelig dødelighet i løpet av vinteren. Derimot har de fleste hatt betydelig svinn, enkelte helt opp til 50%. Dette kan skyldes fugl eller at fisken hopper over flærne. Det kan

derfor være fornuftig å dekke merdene med nett mot fugl og montere hoppenett rundt dem.

"Super"-makrell

I et av fóringforsøkene vi gjennomførte i 1992 økte makrellen sin vekt fra 300 g til over 600 g fra januar til august. Dette satte oss på tanken at ved optimal fóring er det mulig å utvikles en "super"-makrell med en gjennomsnittlig vekt på langt over 1 kg. Makrell kan derfor bli en ny oppdrettsfisk dersom markedet ønsker - og er villig til å betale for den.

Attåtnæring

Kvantumet langtidslagret markell lå siste år på omlag 100 tonn. Hvor stort kvantum markedet klarer å motta til over kr. 20,- pr kg er vanskelig å si. For å kunne omsette større kvantum langtidslagret makrel til regningssvarende priser, bør man derfor satse på intensiv nasjonal og internasjonal markedsføring. Men selv med en førstehåndspris på omlag kr. 10,- vil langtidslagring av makrell kunne bli en god attåtnæring for kystnotfiskerne.

Finansiering: NFR-prosjekt "Redskaps-teknologi for fangst og lagring av levende fisk". Delprosjekt: "Langtidslagring av makrell".

Ukentlig omsetning og førstehåndspris på låssatt makrell i 1992-93.

